

Poel terrein D'n Leeg'n Kõnningsstool – Zieuwent

1. Beste natuurvrienden,

Via deze nieuwsbrief houden we jullie op de hoogte van het wel en wee van de stichting, zaken van de bestuurstafel, onze projecten, het beheer van de terreinen en nieuwe gezichten die we mogen verwelkomen in het bestuur en bij werkzaamheden in het veld. In deze nieuwsbrief hebben we actuele wetenswaardigheden op een rijtje gezet. En hebben we natuurlijk aandacht voor bijzondere waarnemingen in het veld.

2. Van de bestuurstafel

Geen nieuws op dat punt te melden. We prijzen ons gelukkig dat ons bestuur (bijna) voltallig is. Als je als stichting actief aan de weg wil timmeren is dat ook nodig. In ons dagelijks werk hebben we te maken met een veelvoud aan organisaties en particulieren: waterschappen, natuurcollectieven, provincie, gemeenten, gebruikers van gronden, agrariërs, notarissen etc. Er moet van alles en nog wat geregeld worden. Dat we dat werk met een voltallig bestuur kunnen maakt het een stuk gemakkelijker.

3. Jaarrekening 2025

Aan ANBI-organisaties, zoals de Van der Lugt Stichting, worden vanuit de overheid met name wat betreft

zuiver.
financieel · fiscaal · advies

belastingregelgeving nogal wat eisen gesteld. Zo geldt voor ANBI's (organisaties uitsluitend gericht op een algemeen belang) een publicatieplicht wat betreft hun activiteiten en financiën. Een belangrijk onderdeel is de publicatie van onze jaarrekeningen. Met

Rapport inzake de jaarstukken 2025
G.A. van der Lugt Stichting
Akkerwinde 4
7242 MX Lochem

ingang van het boekjaar 2025 hebben we in goed overleg afscheid genomen van ons vorig accountantskantoor. Gelukkig hebben we administratiekantoor ZUIVER (financieel-fiscaal advies) bereid gevonden om die jaarlijkse klus tegen een zeer aantrekkelijk tarief uit te voeren. Inmiddels is de klus in goede samenwerking tussen onze penningmeester en ZUIVER uitgevoerd. Onze penningmeester moest daarvoor vanuit zijn vakantieadres in Spanje nog even flink aan de bak. Maar het resultaat van alle opofferingen is inmiddels voor iedereen in te zien op onze website.

4. Project Herinrichting Schippers- Bemers- en Osinkbeek bij terrein Oossinkbos (Winterswijk-Kotten)

De provincie Gelderland en het Waterschap Rijn en IJssel (WRIJ) starten binnenkort een omvangrijk project voor de herinrichting van bovengenoemde beken. De Osinkbeek stroomt langs ons terrein Oossinkbos (Winterswijk-Kotten), dus dat project raakt ons ook. Nabij ons terrein wordt het naastgelegen percelen (eigendom van de provincie) heringericht. Hier worden onder meer oude meanders van de beek in ere hersteld. Het voorbereidende werk begint in augustus met het maaien van de percelen en het inrichten van opslaglocaties voor de afgegraven gronden. De percelen worden deels cultuurtechnisch afgegraven om te versralen.

Commiezen pad en het Han Duivenman bruggetje

Afgezien van het grondwerk wordt ook het zogenoemde Han Duivenman bruggetje verplaatst omdat het nu op een plek staat waar een oude beekmeander wordt hersteld. Het bruggetje komt daardoor deels op ons terrein te liggen. Ook het bestaande wandelpad (bekend als het commiezen-pad) gaat voor een klein stukje over ons terrein lopen. Voor dit deel van het WRIJ-project is een overeenkomst tussen de gemeente Winterswijk, WRIJ en de Van der Lugt stichting afgesloten. Een kleine ruilverkaveling van een aantal grondsnippers maakt daar deel van uit. De stichting zal het wandelpad gaan onderhouden en de gemeente gaat bijdragen aan het onderhoud van de bomen langs het pad (risicobomen). Op de hoofdlijnen zijn we het al eens, er moeten nog wel een paar juridische voetangels en klemmen worden opgelost. De verwachting is dat de overeenkomst tussen de drie partijen binnenkort ondertekend kan worden.

5. Project Dambeek bij terrein Ruitenburgerschans Winterswijk-Woold

Ons terrein Ruitenburgerschans ligt in Winterswijk-Woold direct aan de grens met Duitsland. De Dambeek loopt rondom dit terrein en stroomt daarna verder richting Aalten. In juni 2021 ontstond in dit gebied door een samenloop van omstandigheden een extreem hoge waterstand waarbij een nabijgelegen benzinepomp en huizen aan de Duitse zijde van de grens door hoogwater werden bedreigd.

Waterschap WRIJ werkt samen met Duitse partners aan maatregelen om dit soort hoogwaterbedreigingen in de toekomst te voorkomen. Dat heeft geresulteerd in een project om het naastliggende perceel van de Ruitenburgerschans deels af te graven ten behoeve van wateropslag. En de grond die daarbij vrijkomt te gebruiken voor een met bomen beplante dam, een zogenoemde Wallhecke. Het waterschap heeft ook de intentie kenbaar gemaakt om eventueel hoogwater af te voeren via het bosperceel achter de Ruitenburgerschans. Dat deel van het project is nog niet definitief. Als stichting hebben we zorgen over de kwaliteit van het water. Dat water zou vervuild kunnen zijn met resten van pesticiden, glyfosaat en nitraat (stikstof). In de komende periode gaan we daarover in gesprek met de projectmanager van WRIJ.

Overstroming in 2021

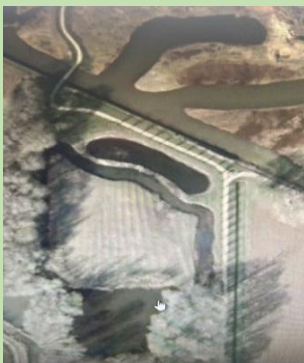
Impressie van de beschermende wal als 'Wallhecke'

Situatietekening

6. Project herinrichting poelen bij terrein D'n Leeg'n Könningstool (Zieuwent)

Nabij Zieuwent aan het kerkenpad bij de Baakse beek ligt ons terrein D'n Leeg'n Könningstool. Op dat perceel ligt een tweetal poelen die gescheiden zijn door een smalle strook grond. Deze inrichting maakt het beheer in de praktijk lastig. Zo zijn de taluds in de strook tussen de poelen erg steil (ook niet gunstig voor amfibieën) en is de strook feitelijk te smal om daar met de maaitrekker te werken. Dat maakt dat we het beheer daar niet efficiënt kunnen uitvoeren.

Luchtfoto poelen terrein

Het gearceerde deel wordt afgegraven

Als oplossing hebben we het plan opgevat om deze poelen samen te voegen en door gedeeltelijke herinrichting voor amfibieën aantrekkelijker te maken. Dat laatste doen we door de taluds, vooral aan de zonzijde, minder steil te maken zodat de koudbloedige amfibieën zich daar makkelijker kunnen opwarmen aan de warmte van de zon. Hopelijk maken we het gebied zo aantrekkelijk dat vestiging van bijzondere soorten als kamsalamander en de boomkikker mogelijk wordt. Op korte termijn gaan we met een loonbedrijf in gesprek die het grondwerk moet uitvoeren. Het is niet zo zeer de omvang

van de klus die het lastig maakt, maar de bereikbaarheid van de locatie voor zwaar materieel. We moeten deels over percelen van andere grondeigenaren dus ook daar moeten we mee in gesprek. Om ook onze penningmeester blij te maken gaan we nog een aanvraag doen bij een fonds voor een stukje aanvullende financiering. Het is ons streven om de klus nog de komende winter uit te voeren en af te ronden.

7. Flora inventarisatie Ligtenbargs weide bij Lebbenbrugge (Borculo)

In de winter 2020-2021 werd met financiële steun van de provincie Gelderland een project uitgevoerd op het perceel tegenover museum De Lebbenbrugge. In het bestemmingsplan werd het perceel gewijzigd van landbouwgrond in natuur. Het natuurdoeltype werd 'kruidenrijk grasland'. Om het terrein versneld te verschralen werd eerst de voedselrijke bovenlaag cultuurtechnisch afgegraven. Sindsdien wordt sinus-beheer toegepast op dit grasland. Dat wil zeggen: gefaseerd (insectenvriendelijk) maaien en afvoeren van het maaisel.

We willen graag de ontwikkeling van de flora op dit perceel blijven volgen. Daarvoor werd de hulp ingeroepen van een tweetal floristen van de KNNV. Thea Croese en Louis Jan van den Berg hebben op zaterdag 20 juni het perceel minutieus onderzocht en de voorkomende soorten geïventariseerd. Dat leverde uiteindelijk een mooi resultaat op van meer dan 100 soorten. Waaronder toch een paar zeldzame soorten (o.a. paardenhaarzegge).

Ook stekelbrem en de eerste orchideeën (rietorchis, gevlekte orchis) zijn gezien en verder nog blauwe knoop, een mooie, voor de Achterhoek kenmerkende soort.

Flora inventarisatie door Tea Croes (L) en Louis Jan van den Berg

Rietorchis

8 Nieuwe vrijwilliger stelt zich voor: Marion Bonjernoor

We prijzen ons gelukkig dat onze stichting door enthousiaste vrijwilligers gesteund wordt. Gelukkig lukt het ons nog steeds om nieuwe mensen te interesseren voor ons werk. Een nieuwe vrijwilliger stelt zich voor: **Marion Bonjernoor uit Winterswijk**

Hoi allemaal,
Mijn naam is Marion Bonjernoor, bij sommigen al bekend als 'dochter van'. Mijn leuke, lieve en eigenwijze vader is januari 2025 overleden op 84-jarige leeftijd en hij was jarenlang vrijwilliger bij Van der Lugt en Natuurmonumenten. Toen ik een jaar of 20 geleden in de WW belandde, ging ik met hem mee naar werkdagen van Natuurmonumenten: heerlijk! Wij deelden het buitenwerk; lekker fysiek bezig zijn op mooie plekjes in de natuur. Alle twee echte natuur- en tuinliefhebbers!

Ik ben 58 jaar jong en omdat ik bewust part time werk, is er ruimte voor andere leuke activiteiten die mij voldoening geven. Naast mijn werk als activiteitenbegeleidster in de dagbesteding, doe ik vrijwilligerswerk bij de Adviesraad Sociaal Domein en in een werkgroep om brieven begrijpelijker te maken. Vorig jaar ben ik begonnen bij de natuurwerkgroep van het KNNV, waar ik al verschillende bekenden tegenkwam.

Ik wandel graag en veel. Oost-Nederland heeft veel mooie gebieden met uitgezette wandelroutes. Ik ga zo graag een hele dag op pad met de rugzak op en geniet... Verder ben ik graag in mijn tuin en lees veel boeken (thrillers).

9. Zagen en veiligheid: een nieuw zaagprotocol

De stichting voert geen commerciële houtkap uit op haar terreinen. Wel moeten soms bomen en houtopstanden geveld worden in verband met risico's van valhout voor passanten op openbare wegen en fietspaden. Ook bossen met bijvoorbeeld het natuurtype 'vochtig hakhout' moeten met regelmaat gekapt worden omdat de subsidieregelingen van de overheid voor dat soort natuurtypen dat vereisen.

Zaaginstructie

Afvoeren van het hout

Zagen is altijd risicovol en daarom proberen we er alles aan te doen om dat werk voor zagers, vrijwilligers die daarbij helpen en omstanders zo veilig mogelijk uit te voeren. Dat doen we door het geven van workshops voor vrijwilligers, het periodiek verversen van de zaaglicenties en het actueel houden van het veiligheidsprotocol.

Nieuw zaagprotocol

Mede naar aanleiding van een incident bij zaagwerk afgelopen winter heeft het bestuur, samen met de groep zagers en betrokken helpers, onze huidige werkwijze geëvalueerd en een nieuw zaagprotocol opgesteld. Kern van dat protocol is dat er tijdens zaagwerkzaamheden een 'zaagmeester' wordt aangewezen die toezicht houdt op het naleven van de veiligheidsregels die we afgesproken hebben. Dat zijn de regels voor zowel de zagers als de vrijwillige helpers.

De zaagmeester neemt zelf geen deel aan het werk en heeft dus uitsluitend als taak om toe te zien op het veilig verloop van de werkzaamheden. Honderd procent veiligheid bestaat niet, maar we moeten er in ieder geval alles aan gedaan hebben om de risico's te minimaliseren. Vanaf komend zaagseizoen mogen uitsluitend de vrijwilligers die aan de workshop 'zagen en veiligheid' hebben deelgenomen helpen bij het zaagwerk.

Donatie Walkie/talkies

Tijdens zaagwerkzaamheden is communicatie essentieel. We ontvingen daarvoor een 'donatie in natura' van **Dorset Green Machines uit Aalten**

10. Project winterlaarzen

Onze vrijwilligers werken vaak in weer en wind en soms onder slechte (natte) omstandigheden. Ze hebben prima veiligheidswerkschoenen maar 's winters op veelal zompige terreinen met hoogwater hebben we soms last van natte voeten.

Vandaar dat we in samenwerking met onze kledingleverancier **Jagatex BV** uit Winterswijk een project opgestart hebben om onze mensen te voorzien van waterdichte en gevoerde winterlaarzen. Ook de fabrikant werkt mee zodat we een mooi aanbod kregen. Bovendien werkt een drietal fondsen/organisaties mee aan een stuk financiering zodat we onze eigen bijdrage aan dit project nog binnen het beschikbare budget kunnen houden. De volgende fondsen/organisatie dragen bij aan dit project.

11. Beheerwerkzaamheden in terreinen weer begonnen

Na een rustperiode tijdens het broedseizoen en de 'bevallingstijd' van de reegeiten hebben we de draad weer opgepakt en zijn we gestart met het maaierwerk. Opvallend is dat we in juni nog met 'de poten' in het water stonden en nu (medio juli) te maken hebben met grote droogte.

Een nog natte juni maand

Van de regen in de drup

Winterrogge voorjaar

Winterrogge bijna rijp

Inzet van het sleepzeil, zo sparen we brandstof uit voor de trekkers !

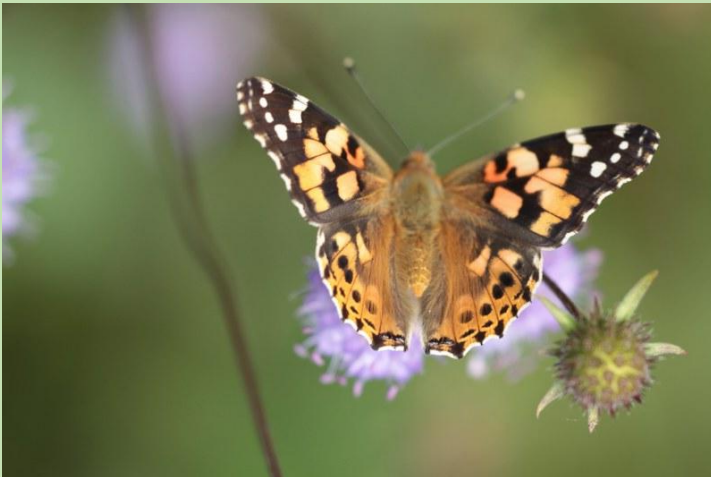
Werkploeg Bosmans Brook

10. Waarnemingen

De eerste helft van dit jaar begon nat, maar dit ging snel over in een al lang aanhoudende, inmiddels extreme droogte. En dat is inmiddels alom zichtbaar, vooral in de brongebieden van beken in de Oost-Achterhoek die overal al grotendeels droog staan. De gevolgen op korte en langere termijn zijn voor de natuur moeilijk te voorzien, maar er zijn directe gevolgen voor planten en dieren die afhankelijk zijn van water zoals libellen, vissen, kikkers en de vegetaties van bijvoorbeeld natte hooilanden.

Opmerkelijk is het broedsucces van uilen en roofvogels die dit jaar enorm hebben geprofiteerd van de muizenexplosie als gevolg van een enorm aanbod aan eikels en beukennotjes in het najaar van 2025. Op muizen gespecialiseerde vogels zoals steenuil, kerkuil, torenvalk hebben dit voorjaar veel jongen grootgebracht.

Op dit moment trekken vlinders de aandacht. Er zijn dit jaar heel veel waarnemingen van de koninginnenpage en de distelvlinder, een prachtige trekvlinder. Libellen zijn er ook nog volop te zien zoals de platbuik en familielid viervlek. In een van onze terreinen werd een dode ree aangetroffen, waarschijnlijk als gevolg van een natuurlijke dood. Omdat het dier op een verscholen, weinig bezochte plek lag is deze blijven liggen en vormde voedsel voor een groot aantal dieren.

Distelvlinder, een trekvlinder uit zuid-europa

Koninginnenpage

foto Jan Benvoord

Viervlek

De 'plaatsbok' van de Horstermaat werd dood aangetroffen

Steenuil

foto Jan Benvoord

Groot dikkopje

**Een mooie nieuwe generatie boomkikkers
op terrein Bosmans Brook**

Heideblauwtje op de waardplant: dopheide

Hebt u vragen over ons werk, interesse om als vrijwilliger de handen uit de mouwen te steken of wilt u donateur worden: neem dan contact met ons op via info@vanderlugtstichting.nl

Neem ook eens een kijkje op onze website www.vanderlugtstichting.nl

Met vriendelijke groet,

Van der Lugt stichting

Het bestuur:

Leo Molenbroek, Wil van den Hoven, Erik Koning, Jan Bengevoord, Henk Graven

